

RESTRIȚIONAREA DREPTURILOR PERSONALULUI MEDICAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN PERIOADA PANDEMIEI COVID-19

Tatiana NOVAC

Doctor în drept, magistru în drept, master în managementul sănătății publice,
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițeanu”, Chișinău, Republica Moldova
e-mail: tatiana.novac@usmf.md
<https://orcid.org/0000-0002-5794-4753>

Odată cu apariția primelor cazuri de îmbolnăviri cu COVID-19 și declanșarea crizei epidemiologice în toate țările lumii, inclusiv în Republica Moldova, primele categorii de angajați care au fost cei mai afectați, atât din punct de vedere medical, cât și social, moral și juridic, au fost angajații sistemului de sănătate, mai ales medicii și lucrătorii medicali, care se aflau în prima linie la trierea și tratamentul bolnavilor de COVID-19. În toate țările lumii autoritățile statelor au demarat un șir de activități pentru stoparea cât mai rapidă a răspândirii cazurilor de îmbolnăviri de COVID-19, însă, cu regret, acțiunile întreprinse nu au fost suficiente pentru stoparea crizei declanșate care a afectat întreg globul pământesc. În Republica Moldova de la începutul declanșării pandemiei COVID-19 autoritățile statului au întreprins multiple acțiuni în scopul diminuării cazurilor de îmbolnăviri, însă acestea nefiind suficiente, iar în unele cazuri, chiar greșite. Numărul mare de cazuri de deces în rândul lucrătorilor medicali a generat apariția unei probleme majore - lipsa personalului medical în sistemul de sănătate, ceea ce a necesitat întreprinderea de urgență a măsurilor necesare pentru protecția și motivarea acestor categorii de salariați fără de care nici o țară din lume nu poate să lupte împotriva pandemiei COVID-19.

Cuvinte-cheie: COVID-19, indemnizație unică, drepturile personalului din sistemul de sănătate, instituție medico-sanitară publică, testare COVID-19, restricționarea drepturilor personalului din sistemul de sănătate.

LIMITATION OF THE MEDICAL STAFF RIGHTS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA DURING THE COVID-19 PANDEMIC

With the emergence of the first cases of COVID-19 and the onset of the epidemiological crisis in all countries of the world, including in the Republic of Moldova, the first categories of employees most affected, medically, socially, morally and legally, were employees of the healthcare system, especially doctors and healthcare professionals who have been at the forefront of triage and treatment of COVID-19 patients. In all parts of the world, the state authorities have launched a series of activities to stop the spread of COVID-19 diseases as soon as possible, but unfortunately, the actions taken have not been enough to stop the crisis that has affected the entire globe. In the Republic of Moldova, since the beginning of the COVID-19 epidemic, the state authorities have taken multiple actions in order to reduce the incidence of diseases, but these are not enough, and in some cases, even wrong. The high number of deaths among medical workers has led to a major problem - the lack of medical staff in the health system, which has required urgent measures to protect and motivate these categories of employees without whom no country in the world can fight the COVID-19 pandemic.

Keywords: COVID-19, single allowance, the rights of staff in the healthcare system, public healthcare institution, COVID-19 testing, limitation of the medical staff rights.

RESTRICTION DES DROITS DU PERSONNEL MÉDICAL PENDANT LA PÉRIODE DE LA PANDÉMIE COVID-19 EN REPUBLIQUE DE MOLDOVA

Avec l'apparition des premiers cas de maladie COVID-19 et le déclenchement de la crise épidémiologique dans tous les pays du monde, y compris en République de Moldavie, les premières catégories de salariés qui ont été touchées du point de vue médical, social, moral et juridique, ont été les employés du système de santé, plus particulièrement les médecins, le personnel médical qui étaient en première ligne dans le triage et le traitement des malades de COVID-19. Dans tous les pays du monde, les autorités ont démarré une série d'actions pour arrêter le plus rapidement que possible la propagation des cas de la maladie de COVID-19, mais malheureusement les actions entreprises n'ont pas été suffisantes pour stopper la crise déclenchée qui a touché le monde entier. En République de Moldavie, dès le début de la pandémie de COVID-19, les autorités de l'état ont entrepris beaucoup d'actions mais qui n'étaient pas suffisantes et dans certains cas même incorrectes. Le nombre important de cas de décès parmi le personnel médical a entraîné l'apparition des problèmes majeurs- le manque de personnel médical dans le système de santé, ce qui a imposé la prise d'urgence des mesures nécessaires pour la protection et la motivation de cette catégorie de salariés, sans laquelle aucun pays du monde ne peut lutter contre la pandémie de COVID-19.

Mots-clés: COVID-19, indemnité unique, droits du personnel du système de santé, établissement médical-sanitaire publique, test COVID-19, restriction des droits du personnel du système de santé.

ОГРАНИЧЕНИЕ ПРАВ МЕДИЦИНСКОГО ПЕРСОНАЛА В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА В ПЕРИОД ПАНДЕМИИ КОРОНАВИРУСА COVID-19

С появлением первых случаев заболевания COVID-19 и вспышки эпидемиологического кризиса во всех странах мира, включая Республику Молдова, первые категории лиц пострадавшие больше всего, как в медицинском, так и в социальном, моральном и юридическом плане, стали сотрудники системы здравоохранения, особенно врачи и медицинский персонал, которые занимались приемом и лечением пациентов с COVID-19, оставаясь в авангарде борьбы с пандемией. Во всех странах мира государственные органы инициировали серию мероприятий, чтобы как можно скорее остановить распространение COVID-19, но, к сожалению, предпринятых действий было недостаточно, чтобы предотвратить кризис, поразивший весь земной шар. В Республике Молдова с начала пандемии COVID-19 официальные органы власти предприняли множество мер для снижения случаев заболевания, но этого было недостаточно, а в некоторых случаях предпринятые меры оказались ошибочными. Большое количество смертей среди медицинских работников вызвало серьезную проблему - нехватку медицинского персонала в системе здравоохранения, что потребовало срочных мер по защите и мотивации этих категорий сотрудников, без которых ни одна страна в мире не может бороться с пандемией COVID-19.

Ключевые слова: COVID-19, единовременное пособие, права медицинского персонала, государственное учреждение здравоохранения, тестирование на COVID-19, ограничение прав медицинского персонала.

Introducere

Numărul mare de îmbolnăviri printre angajații medicali de la începutul pandemiei până la etapa de vaccinare a acestora a scos în evidență vulnerabilitatea sistemului sănătății din Republica Moldova în fața unei epidemii de proporții. Personalul din sistemul de sănătate din Republica Moldova și din toate

țările lumii s-a confruntat cu un șir de probleme în asigurarea prestării serviciilor de sănătate, precum și cu restricționarea drepturilor acestora reglementate de actele normative.

În corespundere cu prevederile art.14 lit.b) al Legii cu privire la exercitarea profesiei de medic, medicul este în drept să fie asigurat cu condiții pentru

a-și desfășura activitatea profesională cu respectarea regulilor și tehnologiilor de acordare a asistenței medicale.

Idei și discuții

De la începutul declanșării pandemiei medicii s-au confruntat cu ***insecuritatea la locul de muncă generată de lipsa echipamentelor de protecție de bună calitate***, astfel ca să se poată proteja împotriva virusului, ceea ce a determinat creșterea bruscă a numărului de cazuri de îmbolnăvire a personalului medical, soldate cu multiple decese.

În Republica Moldova, conform Raportului prezentat de Ministerul Sănătății la data de 07.09.2021 privind situația epidemiologică privind infecția COVID-19, numărul cumulativ de cazuri de infectare cu COVID-19 în rândul personalului medical constituie 20773 de persoane, dintre care: 6137 de medici, 8448 de asistenți medicali, 2843 de infirmieri și 3345 de personal auxiliar.

În ceea ce privește numărul total de decese în Republica Moldova provocate de COVID-19, la data de 07.09.2021 acesta constituie 6.436, dintre care 117 persoane decedate au făcut parte din categoria de personal medical.

Este de menționat faptul că, pe parcursul anului 2020 instituțiile medicale au fost asigurate cu echipamente de protecție pentru angajați atât din fondurile Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fondul de intervenție al Guvernului, cât și datorită campaniilor de colectare de fonduri pentru achiziționarea medicamentelor și dispozitivelor medicale, consumabilelor și echipamentelor de protecție necesare pentru instituțiile medicale din Republica Moldova.

Astfel, la data de 18 martie 2020, prin Dispoziția nr.1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a luat decizia ca Compania Națională de Asigurări în Medicină să asigure finanțarea imediată cu mijloace financiare din sursele fondului de profilaxie în sumă de 2 mln (două

milioane) lei. Ulterior, a fost publicată Dispoziția nr.2 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care s-a luat decizia de a diminua consecințele negative provocate de COVID-19 și necesitatea accesării mijloacelor Fondului Global pentru protecția personalului medical, comunicare, menținerea serviciilor esențiale și a lanțului de aprovizionare cu medicamente și dispozitive medicale, consumabile și echipamente de protecție necesare, biocide și gestionarea deșeurilor. Procedura de achiziție a fost efectuată imediat din sursele disponibile prin procedura de negocieri directe fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare sau contactarea directă cu operatorul economic.

Ulterior, la 23 martie 2020, a fost emisă Dispoziția nr.3 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. Prin această decizie s-a aprobat ca, pe durata stării de urgență, Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate să efectueze delegarea, în caz de necesitate, instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale și raionale a dreptului de a organiza și desfășura de sine stătător procedurile de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical și dispozitive medicale, necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19. Această decizie fiind o derogare de la prevederile Hotărârii Guvernului nr.1128 din 10.10.2016 cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate.

La fel, s-a decis ca, pe durata stării de urgență, să fie permisă instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale și raionale achiziționarea în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665/2016 a medicamentelor, altor produse de uz medical și dispozitive medicale, necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19, în sumă de până la 800 000 lei inclusiv, fără taxa pe valoarea adăugată. Aceasta corespunzând cu suma de 864 000 lei cu TVA pentru

achiziția de medicamente și 960 000 lei cu TVA pentru dispozitive medicale, dezinfectanți etc. Această reglementare fiind o derogare de la prevederile art. 2 alin.(1) lit. a) din Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice, punctul 2 din Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.665/2016.

Prin dispoziția nr.8 din 28 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în scopul prevenirii și combaterii răspândirii infecției COVID-19, s-a decis procurarea în valoare de 19,5 milioane lei a respiratoarelor prin intermediul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

În prevederile dispoziției nr.10 din 31 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova este reglementat faptul că, Ministerul Finanțelor va aloca Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din fondul de intervenție al Guvernului a sumei de 5,4 milioane lei pentru procurarea combinezoanelor de protecție prin intermediul Centrului pentru Achiziții Centralizate în Sănătate.

Prin dispoziția nr.13 din 03 aprilie 2020, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a solicitat Companiei Naționale de Asigurări în Medicină asigurarea finanțării în mărime de 35,7 milioane lei pentru achiziționarea, în regim de urgență, a testelor pentru depistarea infecției cu COVID-19 [1].

O altă problemă cu care s-a confruntat sistemul de sănătate din Republica Moldova în perioada pandemiei cu COVID-19, care a generat restricționarea drepturilor personalului medical, a fost *testarea tardivă la COVID-19 a lucrătorilor medicali*, iar uneori chiar și *ne testarea acestora*.

Doamna Ala Nemerenco, fost ministru al Sănătății, apoi expert în sănătate și actualmente ministru al Sănătății, consideră că lucrătorilor medicali li s-a încălcat dreptul la sănătate prin faptul că nu au fost testați când situația impunea acest examen de laborator [2].

Este de menționat faptul că, la sfârșitul lunii martie 2020, în Republica Moldova a fost mediatizat cazul de concediere a directorului de instituție medicală, care a dispus testarea medicilor din secția terapie intensivă la un laborator privat, astfel fiind emisă dispoziția nr.4 din 24 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care s-a decis concedierea directorului de instituție medicală. La acel moment, Comisia pentru Situații Excepționale nu recunoștea testele efectuate în laboratoarele private [3].

Astfel, prin Legea cu privire la modificarea unor acte normative, nr.224 din 04.12.2020, a fost completat articolul 20 al Codului fiscal nr.1163/1997 – sursele de venit neimpozabile cu plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2. Același articol a fost completat suplimentar cu alineatul 25, prin care s-a permis deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2. Inclusiv, anexa nr.3 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale a fost completată cu prevederile prin care plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2 au fost incluse în tipurile de drepturi și venituri cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

O altă cauză a restricționării drepturilor personalului medical cauzate de pandemia COVID-19 a constituit *volumul mare de muncă al angajaților din instituțiile medicale, depășind limita normării muncii* din cauza numărului mare de pacienți internați în instituțiile medicale și lipsei personalului medical suficient pentru a face față volumului mare de muncă, îndeosebi din cauza lipsei în multe instituții medicale din țară a asistentelor medicale [4].

Această situație s-a creat din mai multe cauze, una dintre acestea fiind nivelul inferior al venitului

salarial stabilit personalul medical pentru exercitarea unor asemenea activități cu risc sporit pentru sănătate.

Pentru motivarea personalului medical din instituțiile medicale antrenate în diagnosticarea și tratamentul pacienților infectați cu COVID-19, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.16 din 10.04.2020 a fost stabilit un spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătatea personalului instituțiilor medicale implicat în supravegherea, controlul și tratamentul infecției COVID-19. Ulterior a fost aprobată Legea nr.69 din 21.05.2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, care în art. IV a stabilit că pe perioada stării de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr.10 din 15 mai 2020, o indemnizație unică în mărime de 16000 de lei se acordă:

a) angajaților infectați cu COVID-19 ai Agenției Naționale de Sănătate Publică, ai instituțiilor/subdiviziunilor medicale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ai Ministerului Apărării, ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală primară;

b) angajaților altor autorități/instituții bugetare și instituții medico-sanitare publice care s-au infectat cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Această prevedere legislativă a fost în vigoare de la 26.05.2020, data publicării în Monitorul Oficial, și până la 31.12.2020, data când această reglementare a fost abrogată.

Prin Legea cu privire la modificarea unor acte normative, nr.224 din 04.12.2020, legea menționată supra a fost completată cu articolul VI¹, prin care s-a decis stabilirea indemnizației unice în mărime de

16 000 de lei pentru angajații Agenției Naționale de Sănătate Publică implicați în diagnosticul și supravegherea epidemiologică a cazurilor și focarelor de COVID-19, personalul medical angajat în instituțiile/subdiviziunile medicale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, al Ministerului Apărării, al Administrației Naționale a Penitenciarelor, personalul medical angajat în instituțiile medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală primară, care pe parcursul anului 2021 s-au infectat cu COVID-19.

Până la data de 30.03.2021, personalului medical infectat cu COVID-19, potrivit informațiilor furnizate de Ministerul Finanțelor, au fost acordate cca 11 623 de indemnizații unice în mărime de 16 000 de lei [5]. Autoritățile publice argumentează ritmul lent de luare a deciziilor în acest sens prin faptul că le este dificil să determine dacă un medic sau altul s-a infectat la locul de muncă.

Este de menționat faptul că, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.42, colaboratorii catedrelor universitare ale Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova sunt implicați nemijlocit, alături de personalul instituțiilor medicale, în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19; activitatea altor categorii de personal din cadrul Universității este legată nemijlocit de interacțiunea cu angajații catedrelor clinice care își desfășoară activitatea clinică în instituțiile medicale [6].

În pofida faptului că, conform prevederilor Ordinului Ministrului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.565 din 18.06.2020 cu privire la unele măsuri suplimentare de îmbunătățire a evidenței și supravegherii persoanelor care întrunesc criteriile definiției de caz pentru testarea la COVID-19, Universitatea a prezentat Agenției Naționale de Sănătate Publică listele angajaților care s-au infectat cu COVID-19 la locul de muncă cu anexarea actelor confirmative

solicitate, niciun angajat al Universității nu a beneficiat de indemnizația unică în mărime de 16 000 de lei pentru infectarea cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Astfel, fiind încălcate drepturile acestor angajați și, respectiv, discriminați în raport cu alte categorii de personal care exercită activități similare din alte instituții publice. Până la data de 20 septembrie 2021, 164 de angajați ai Universității au fost infectați cu COVID-19 la locul de muncă.

Este de menționat faptul că, în corespundență cu prevederile art.14 lit.e) al Legii cu privire la exercitarea profesiei de medic, nr.264-XVI din 27.10.2005, medicii au dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a sănătății în legătură cu activitatea profesională.

În acest sens, începând din 22.10.2020, conform Legii cu privire la modificarea unor acte normative, nr.224 din 04.12.2020, a fost aprobată stabilirea unei indemnizații unice în mărime de 100 000 de lei pentru personalul din cadrul instituțiilor medico-sanitare care a decedat în lupta cu COVID-19.

Indemnizația respectivă se acordă dacă decesul întreținătorului a survenit ca urmare a infectării în cadrul desfășurării nemijlocite a activității medicale în lupta cu COVID-19.

Este de menționat faptul că în cadrul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, instituție ai cărei angajați au fost implicați în diagnosticarea și tratamentul pacienților cu COVID-19, de la începutul pandemiei până la data de 20 septembrie 2021 au decedat 13 persoane. Niciun urmaș al acestor persoane nu a beneficiat de această indemnizație, autoritățile publice refuzând stabilirea acesteia din motiv că angajații instituției nu sunt angajați ai unei instituții medico-sanitare publice, fapt ce generează discriminarea medicilor implicați în aceleași activități de diagnosticare și tratament al pacienților cu COVID-19 pe criteriul apartenenței

la o anumită instituție, cu toate că activitatea și contribuția salariaților este aceeași în sistemul de sănătate din Republica Moldova.

Dreptul la indemnizația prevăzută se acordă soțului supraviețuitor, copiilor până la vârsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile în instituții de învățământ cu frecvență (secundar, mediu de specialitate și superior), până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 23 de ani sau unuia dintre părinți, în cazul în care nu sunt urmași specificați anterior. De această indemnizație până la data de 14.07.2021 au beneficiat 23 de familii ai angajaților medicali din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice, decedați în lupta cu COVID-19, pentru care cabinetul de miniștri a decis la data de 14.07.2021 alocarea a 2,3 milioane lei din Fondul de Rezervă al Guvernului pentru achitarea indemnizației unice destinate familiilor [7].

La data de 7 septembrie 2021, Ministerul Sănătății a publicat pentru dezbateri publice proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative. În proiectul actului menționat, Ministerul Sănătății vine cu propunerea ca doar lucrătorii medicali vaccinați împotriva COVID-19, care au făcut boala să primească indemnizații în mărime de 16 000 lei. Totodată, se propune ca doar urmașii victimelor infecției COVID-19, care au fost imunizați să beneficieze de indemnizații unice în mărime de 100 000 lei [8].

Este de menționat faptul că acest proiect de act normativ a generat păreri contradictorii la autoritățile publice, comparativ cu cele din societate și organizațiile obștești. Federația Sindicală „Sănătatea” a opinat că, prin stabilirea indemnizației unice de 16 000 de lei la infectare și, respectiv, a indemnizației unice de 100 000 de lei în cazul survenirii decesului exclusiv pentru personalul medical vaccinat se încalcă prevederile art.8 din Codul muncii – Interzi-

cerea discriminării în sfera muncii, conform căruia în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților.

Concluzii

În contextul celor relatate, este necesar să recunoaștem că un rol aparte în asigurarea protecției drepturilor angajaților din domeniul sănătății aparține, în afară de organele abilitate ale statului, și organizațiilor neguvernamentale, care au drept obiectiv inclusiv protecția drepturilor acestora. Este stringent necesar de a fi activat rolul, locul și importanța Ligii medicilor în sistemul de sănătate sau a unei organizații similare pentru a fi întreprinse un șir de măsuri de protecție care se impun pentru lucrătorii care sunt expuși zilnic unui risc profesional major. Un rol important în asigurarea protecției drepturilor angajaților din sistemul de sănătate îl au Sindicatele, care au menirea de a asigura nerestricționarea și neîncălcarea drepturilor, protecția vieții și sănătății, precum și de a asigura condiții de muncă sigure angajaților din sistemul de sănătate.

Cu regret, constatăm că activitatea ineficientă a acestor organizații, precum și lipsa pârghiilor juridice de a-și asuma anumite decizii în perioada de criză cauzată de pandemia COVID-19, au generat starea de vulnerabilitate a angajaților din instituțiile publice care sunt implicați în diagnosticarea și tratamentul bolnavilor de COVID-19.

Kathryn Sikkink, în articolul *Drepturi și responsabilități în timpul pandemiei de coronavirus*, a menționat: *Pentru a ne proteja dreptul colectiv la sănătate în situația actuală de pandemie, noi trebuie să echilibrăm drepturile individuale cu responsabilitățile colective. Pentru a asigura exercitarea pe deplin a drepturilor omului, trebuie să punem mai mult accent pe responsabilitatea tuturor actorilor, și nu doar pe cea a statelor, să întreprin-*

dem măsuri împreună pentru a asigura respectarea drepturilor [9].

Referințe bibliografice

1. <https://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2021/04/Analiza-achizi%C8%9Biilor-medicale-urgente-desf%C4%83%C8%99urate-pe-perioada-pandemiei-de-COVID-19-%C3%AEn-anul-2020.pdf> (Accesat 06.09.2021)
2. <https://moldova.europalibera.org/a/pandemia-de-covid-19-aduce-%C8%99i-o-serie-de-%C3%AEnc%C4%83lc%C4%83ri-ale-drepturilor-cadrelor-medicale/30789848.html>
3. <https://dosug.md/ro/news/1347975/> (Accesat 08.09.2021)
4. <https://moldova.europalibera.org/a/pandemia-de-covid-19-aduce-%C8%99i-o-serie-de-%C3%AEnc%C4%83lc%C4%83ri-ale-drepturilor-cadrelor-medicale/30789848.html> (Accesat 22.09.2021)
5. <https://moldova.europalibera.org/a/pandemia-de-covid-19-aduce-%C8%99i-o-serie-de-%C3%AEnc%C4%83lc%C4%83ri-ale-drepturilor-cadrelor-medicale/30789848.html> (Accesat 24.09.2021)
6. <https://mf.gov.md/ro/content/3510-angaja%C8%9Bidin-domeniul-medical-vor-primi-indemniza%C8%9Bia-unic%C4%83-%C3%AEn-valoare-de-16-mii-lei> (Accesat 28.09.2021)
7. http://www.sanatateinfo.md/News/Item/10686?fbclid=IwAR1oh4H_suYsW5D8DogB_dG7z0Lq4xvohqCIxPPi5SolzjfZsGJ9DOEky6w (Accesat 29.09.2021)
8. <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr692020-cu-privire-la-instituirea-unor-masuri-pe-perioada-starii-de-urgenta-in-sanatate-publica-si-modificarea-unor-acte-normative/8449> (Accesat 28.09.2021)
9. <https://www.openglobalrights.org/rights-and-responsibilities-in-the-coronavirus-pandemic/?lang=Romanian> (Accesat 22.09.2021)